

Leva tillsammans

Under mina sista veckor som följeslagare har jag vid några tillfällen träffat israeler som tillsammans med palestinier arbetar för Ta'ayush. Ta'ayush är en grupp israeliska och palestinska fredsaktivister som tillsammans arbetar för att få ett slut på ockupationen och uppnå lika rättigheter för både palestinier och israeler. Att genom ickevåldsaktiviteter få ett slut på ockupationen. Ta'ayush betyder "*leva tillsammans*" på arabiska.¹

Första gången jag träffar dem är i South Hebron Hills. Regionen South Hebron Hills ligger i område C, det vill säga under full israelisk kontroll.² Israels politik i området hotar den fortsatta existensen av ett trettiotal palestinska byar. I dessa byar bor cirka 4.000 invånare, varav de flesta tjänar sitt levebröd genom jordbruk och fårskötsel. Det är i stort sett totalförbud mot byggande i område C, det utförs upprepade rivningar av bostäder och cisterner, och det är en bristande tillämpning av lagstiftningen när det gäller våldsamma bosättare.³

Jag och min kollega Lena är ute och ger beskyddande närvaro till fåraherdarna Nael och Mohammed och deras över hundra får och getter. Först på plats är vi följeslagare sedan kommer en militärjeep, efter det gränspolis och till sist även israeliska DCO (district coordination office). På plats, förutom oss följeslagare och de två herdarna, räknar jag till ett tjugotal israeliska militärer. Efter en stund förstår vi att militären är här för att hålla koll på vart herdarna går, att de inte går för nära den bosättning som tornar upp sig bakom en av kullarna. Vid ett flertal tillfällen hettar det till. Nael har en filmkamera med sig, han arbetar för B'tselem. B'tselem är en israelisk mänsklig rättighetsorganisation som bland annat utrustar utsatta palestinier med en filmkamera för att kunna dokumentera de hot och trakasserier och ibland även våldshandlingar som de utsätts för.⁴ Nael berättar för mig att han vid ett tillfälle blev nedslagen av en bosättare tidigare, som förstörde hans kamera och bröt hans arm. Men Nael ger inte upp.

1 <http://www.taayush.org/>

2 Efter Osloavtalet delades Västbanken in i område A, B och C. I de olika områdena gäller olika civil- och säkerhetskontroller för parterna. I område C, vilket innefattar 59 % av Västbanken, har den israeliska försvarsmakten kontroll över de flesta civila myndigheter samt allt säkerhetsansvar.
<http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=1215>

3 Läs mer om South Hebron Hills på B'tselems hemsida.
http://www.btselem.org/south_hebron_hills

4 B'tselems kameraprojekt har pågått sedan 2007, på länken nedan finns mer information.
http://www.btselem.org/video/cdp_background

Just denna dag vill Nael och Mohammed gå till en vattenkälla för att ge fåren och getterna vatten. Det är dock tydligen inte genomförbart att gå den snabbaste vägen utan de måste föra fåren en lång omväg för att nå vattenkällan. Två män från Ta'ayush, som har slutit upp till sällskapet, pratar med militären på hebreiska och pekar på en karta. Efter ett tag får vi tillsammans med herdarna och fåren gå den korta vägen till vattnet. Vi är ett stort sällskap som följs åt, med oss följer fem militärer och ett flertal aktivister från Ta'ayush. Mohammed bjuder alla närvarande på sött te och solmogna apelsiner. Militären avböjer erbjudandet. Hela dagen spenderar vi tillsammans, vi följeslagare, gruppen israeliska fredsaktivister från Ta'ayush och de israeliska militärerna. Vi följs åt hela dagen och lämnar inte herdarnas sida förrän de är på väg hem på kvällen. Den här dagen gick allt relativt lugnt till och herdarna ser ut att vara nöjda med sin dag. Vad skulle ha hänt om inte vi hade varit där?

En av mina sista dagar i Yanoun är jag åter i militärdomstolen Salem för att följa de tio personer som sitter fängslade sedan december utan att ha fått en dom. Alla som har besökt en militärdomstol vet att det inte är en trevlig erfarenhet. Väl inne i domstolen står jag och väntar tillsammans med de andra följeslagarna på att de fall som vi är där för att följa ska komma upp. Jag hamnar bredvid en kvinna i sextioårsåldern och en man som ser ut att vara i min ålder. Jag ser att de läser böcker som är skrivna på hebreiska. Vi tittar på varandra. Mannen börjar prata med oss, det visar sig att de kommer från Tel Aviv. De har rest hit av samma anledning som oss. En av deras samarbetsparter och vän har blivit tillfångatagen. De båda är här för att följa hans rättegång. Det är mest mannen som pratar, kvinnan verkar inte vilja prata så mycket på engelska.

Jag berättar om Yanoun. Då berättar hon för mig att hon var del av den grupp från Ta'ayush som bodde i Yanoun 2002. Som jag berättade om i min första reserapport så lämnade alla invånare Yanoun 2002 på grund av konstanta trakasserier, hot och våld av bosättarna från bosättningen Itamar. Israeler från Ta'ayush återvände tillsammans med några av invånarna i Yanoun efter att de lovat att stanna kvar i byn och bo där tillsammans med dem. Genom det israelisk-palestinska samarbetet lyckades de sprida information om den övergivna byn och tack vare detta lyckades de få den israeliska armén att lova att ge skydd åt byborna. Jag tittar på kvinnan, hon har fortsatt kämpa för lika rättigheter sedan dess.

Min sista dag i Palestina-Israel spenderar jag tillsammans med en annan fredsaktivist. Hans ord har etsat sig fast i mig: *Palestinierna som bor i område C har inget skydd, det finns ingen säkerhet där. Ni, som bidrar med internationell närvaro, är deras säkerhet.*

Det finns hopp, när israeler och palestinier kämpar tillsammans så inger det hopp. Om än ett litet hopp med tanke på allt som jag upplevt och sett under mina tre månader som följeslagare i området. De övergrepp, den förödmjukelse och de brott mot mänskliga rättigheter som jag så många gånger bevittnat på Västbanken och framförallt i område C, är något jag kommer bära med mig.

"Genom Ekumeniska följeslagarprogrammet stödjer människor från olika delar av världen israeler och palestinier som arbetar för en rättvis fred"

Kyrkornas Världsråd driver det internationella projektet: Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel (EAPPI). Initiativet till projektet togs efter en förfrågan från kyrkoledare i Jerusalem. Programmet syftar till att genom internationell närvaro dämpa våldet, ge hopp om att en fredlig lösning är möjlig, främja respekten för folkrätten och öka omvärldens medvetenhet om ockupationens konsekvenser för israeler och palestinier. Kring den svenska delen i projektet, kallad SEAPPI, har ett tiotal kyrkor och kyrkorelaterade organisationer slutit upp med Sveriges Kristna Råd som huvudman.

Jag befinner mig i Israel och Palestina som ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd, genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI). De synpunkter/reflektioner som uttrycks ovan är personliga och delas inte nödvändigtvis av mina uppdragsgivare.

Om du vill publicera hela eller delar av denna artikel eller sprida den vidare, var vänlig kontakta mig;

(minajasmine@gmail.com), och/eller någon av de ansvariga på Sveriges Kristna Råd; Jonas Thorängen (jonas.thorangen@skr.org), Ann-Sofie Lasell (ann-sofi.lasell@skr.org) eller Carl Werner (carl.werner@skr.org).